



Het Concertgebouw - Foto: Hans Roggen

Ingreep: Concertgebouw NV wordt na 143 jaar stichting

Mokkende aandeelhouders straks ‘founders’ met behoud van stoelrecht

Door: Redactie WvF

02-11-2025

Governance Analyse

Dissonanten backstage 's lands eerste concertpodium. Het Concertgebouw NV – niet te verwarren met het Concertgebouworkest – ondergaat met enige spoed een metamorfose en wordt per 1 januari 2026 een stichting. De Belastingdienst dringt daar op aan. Intussen tobt de leiding van wereldvermaarde zaal met morrende aandeelhouders en reputatieschade.

Met de omvorming van rechtspersoon wordt de ondersteuning van op te heffen NV door Het Concertgebouw Fonds zeker gesteld. De omzetting van de NV is nodig om een culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling) te worden. Zo kan Het Concertgebouw – een particuliere zaak sinds 1882 – gebruikmaken van de belastingvrijstelling voor schenkbelasting.

Dit gebeurt terwijl de Belastingdienst het ANBI Expertisecentrum, dat toezicht houdt op ANBI's, versterkt met een wakker en waakzaam team specialisten. Ter verbetering van de beschikbaarheid van data inzake ANBI's verzamelt de Belastingdienst deze 'actief en structureel'. Dit gebeurt via gegevens van de KvK, koepelorganisaties van ANBI's en de inzet van AI voor geavanceerde analysetechnieken.

Noodgreep

Het Financieele Dagblad meldde onder de kop 'Noodgreep schokt aandeelhouders Concertgebouw' dat de Belastingdienst in maart van dit jaar bij het Concertgebouw 'een levensgroot probleem' ter tafel bracht. Tijdens dit 'kennismakingsbezoek' liet de fiscus zich 'uitgesproken kritisch' uit over de huidige structuur van de muziektempel. ANBI-regels zijn aangescherpt evenals het toezicht vanuit de fiscus.

Twistpunt is de combinatie van Het Concertgebouw Fonds en Het Concertgebouw NV. De NV laat namelijk tientallen miljoenen euro's onbelast naar de private onderneming vloeien. Dat gaat aldus: met de ANBI-status van het fonds kunnen donateurs schenkingen van de Belasting aftrekken. Aan de ontvangende kant is onder voorwaarden geen schenkbelasting verschuldigd. Bij een commerciële vennootschap stuit dit nu op problemen.

Coulance

Het is voor de leiding van het Concertgebouw niet te hopen dat er over de achterliggende jaren alsnog belasting moet worden betaald. Met 40% schenkbelasting over tientallen miljoenen euro's kan dit flink oplopen. In een statement van 31 oktober jongstleden zegt directeur Simon Reinink van Het Concertgebouw hierover dat er geen indicatie is dat de omvorming zal leiden tot een naheffing.

De bijdragen van de Stichting Het Concertgebouw Fonds worden grotendeel aangewend voor enerzijds de renovatie van het monumentale gebouw, een zorgelijk bezit, en anderzijds projecten gericht op muzikeducatie en -participatie. Daarnaast komt de deel van deze inkomsten ten goede aan een avontuurlijke programmering. Het Concertgebouw NV fungeert naast verhuurbedrijf van zalen ook als programmeur van eigen concertseries.

Gemor

Volgens het *FD*-artikel voelt een groep aandeelhouders van Het Concertgebouw NV zich 'overdonderd' door het in hun ogen onverwachte voorstel om de NV om te zetten in een stichting. Het gezelschap had graag beter en tijdiger geïnformeerd willen worden. Het Concertgebouw organiseerde eind september een informatiebijeenkomst en publiceerde toen ook een persbericht met het voornemen tot omvorming.

Tijdens een bijzondere aandeelhouders vergadering op 3 oktober jongstleden stemde een overtuigende meerderheid voor omvorming. Proteststemmen hadden weinig effect. Niet zo verrassend: een ruime meerderheid van het stemrecht ligt via preferente aandelen bij de (slapende) Stichting Jubileum Fonds – voorheen Jubileum Bouwfonds. Voorzitter is advocaat Jaap Winter, ex-commissaris van de NV.

Compensatie

Volgens het recente statement van Het Concertgebouw wil deze organisatie de bijzondere rol van de aandeelhouders in de geschiedenis van het gebouw erkennen door hen *founder* te maken in de nieuwe stichting. Hun historische stoelrecht (voor zover van toepassing) blijft behouden. Ook kunnen zij het founderschap doorgeven aan nieuwe generaties. En als ze kiezen voor een financiële compensatie ontvangen ze het statutair vastgestelde bedrag van € 250 per aandeel.

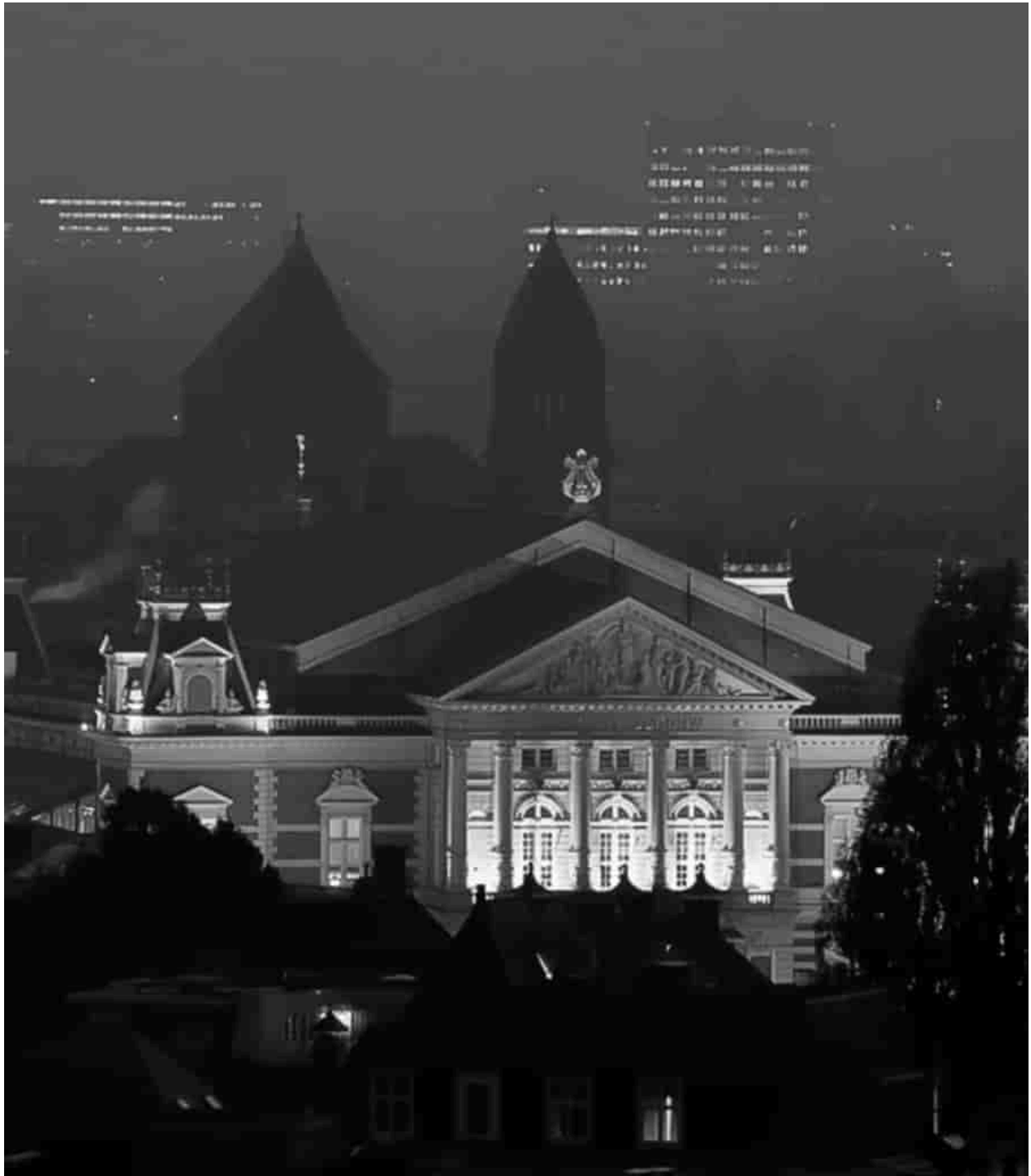
Dubbelrol

Van Lanschot Kempen blijft bij het Concertgebouw NV een dubbelrol vervullen als hoofdsponsor van de exploitant en vermogensbeheerder van het fonds. Reinink zegt in het *FD* dat dit kan aangezien de bank beide rollen ‘netjes gescheiden houdt’. Over het dramatische beursjaar 2022 behaalde het fonds een negatief rendement van 18%. Zo verdampte € 7 mln van de donateurs. Daarmee stond het fonds een plaats achter het destijds slechts presterende goede doel: Limburgs Landschap. Saillant detail: bestuursvoorzitter Jeroen van der Veer van het fonds is tevens lid van de Raad van Adviesraad van de bank. Een betaalde functie.

Tot slot

In de buitenwacht heerst – voorzichtig geformuleerd – enige verbazing over de recente gang van zaken bij Het Concertgebouw NV. In de Raad van Commissarissen en de het Fondsbestuur zitten sinds jaar en dag veel kopstukken uit het bedrijfsleven en de financiële sector. Tijdens de donderdagavond serie van het Concertgebouworkest, een van de hoofdhuurders van het Gebouw, transformeert de muziektempel in een groothandelscentrum. Muziek wordt muzak. In het chic van rood pluche en glinsterende kroonluchters is het goed zakendoen.

Heeft dan niemand in dit illustere gezelschap dat de top vormt van Het Concertgebouw NV en het Concertgebouw Fonds zien aankomen dat de structuur anno 2025 niet langer overeenkomt met regelgeving? Ook niet toen duidelijk werd dat de huidige ANBI-regels flink werden aangescherpt? Commissarissen en bestuurders lijken bezonnen types, gezeten aan de *table of power* en half verscholen achter hun paperassen en tablets. Tot er wat gebeurt en dan is het heksenketel. Het kan verkeren.



Concertgebouw met op achtergrond Zuidas - Foto: Martin Wood

Een kijkje in de boardrooms:

Raad van Commissarissen NV:

Dick Boer (voorzitter) / voormalig topman Ahold Delhaize

Jet Bussemaker

Ivo Lurvink

<https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/forse-ingreep-concertgebouw-nv-na-143-jaar-stichting>

© This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Anja Mutsaers

Marjan Rintel

Hein Schumacher

Vinod Subramaniam

Directie:

Simon Reinink

Gea Zantinge

Stichtingsbestuur Het Concertgebouw Fonds:

Jeroen van der Veer (voorzitter) / voormalig topman Shell

Coen van Oostrom

Sake Bosch

Monique Laenen (notaris)

Cees 't Hart

Susi Zijderveld

Ivo Lurvink (tevens Commissaris bij de NV)

Roos Damen

Michael Kembel

Directie:

Eline Danker

(Het Concertgebouw Fonds is lid van de Vereniging van Fondsen in Nederland)